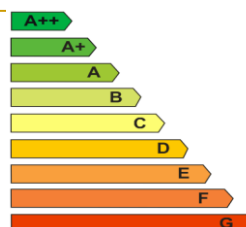

Pastatų energinio naudingumo reglamentavimo perspektyvos, vykdant ES įsipareigojimus

Tomas Baranauskas
Aplinkos ministerija

2002/91/EB → 2010/31/EB

- (Istorija) 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/91/EB dėl pastatų energinio (perkelta 2006 m.).
- Kadangi šią direktyvą reikėjo keisti iš esmės, siekiant aiškumo ji buvo išdėstyta nauja redakcija.
- 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos priimta direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo
- Perkėlimas: 2012 m. liepos 9 d.
- Nuostatų taikymas: 2013 m. sausio 9 d.
- 2012 metais, Direktyvos reikalavimai perkelti į Lietuvos teisę

2002/91/EB → 2010/31/EB

Bendri tikslai:

- iki 2020 m. **20% sumažinti energijos sunaudojimą;**
 - iki 2020 m. **20% energijos gamybos turi sudaryti atsinaujinantys energijos šaltiniai;**
 - iki 2020 m. **20% sumažinti bendrą šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją** (palyginus su 1990 m. lygiu) ir 30%, jei būtų sudarytas tarptautinis susitarimas;
 - kiekvienoje šalyje atsižvelgiant į vietos klimato sąlygas turi būti nustatyti **ekonomiškai pagrįsti reikalavimai energijos taupymui;**
-

Direktyva 2010/31/ES (PEND)

- Nustatyta atnaujinta energinio naudingumo skaičiavimo metodika.
 - Minimalių reikalavimų kapitaliai renovuojamų pastatų energiniam naudingumui taikymas (1000 m² → 0 m²)
 - Minimalius reikalavimus pastatams ir pastatų dalims nustato valstybės narės.
-

Direktyva 2010/31/ES (PEND)

- Minimalūs pastatų ar pastato dalių energinio naudingumo reikalavimai turi būti nustatyti siekiant sąnaudų atžvilgiu optimalių lygių.
 - Pastato dalims, kurios sudaro pastato atitvaras ir kurios daro didelį poveikį pastato energiniam naudingumui, kai jos keičiamos ar modernizuojamos, turi būti nustatyti minimalūs energinio naudingumo reikalavimai.
-

Direktyva 2010/31/ES (PEND)

Įvesti nauji terminai, pvz.:

- beveik nulinės energijos pastatas: - pastatas, kurio energinis naudingumas nustatytas pagal I priedą, yra labai aukštas. Itin didelę reikalingos energijos, kurios beveik nesuvartojama arba suvartojama labai mažai, dalį turėtų sudaryti atsinaujinančių išteklių energija, įskaitant vietoje ar netoliese pagaminta atsinaujinančių išteklių energiją.
 - sąnaudų atžvilgiu optimalus lygis – energijos vartojimo efektyvumo lygis, užtikrinantis mažiausias sąnaudas, patiriamas per apytikrą ekonominio gyvavimo ciklą
-

Direktyva 2010/31/ES (PEND)

Valstybės narės užtikrina, kad:

- iki 2020 m. gruodžio 31 d. visi nauji pastatai būtų beveik nulinės energijos pastatai;
 - po 2018 m. gruodžio 31 d. valstybės institucijos užtikrina, kad jų pastatai yra beveik nulinės energijos pastatai;
 - **Atitinkami reikalavimai yra nustatyti ir Lietuvoje**
-

LR statybos įstatymas

Minimalūs pastatų energinio naudingumo reikalavimai privalomi:

- naujai statomiems pastatams (jų dalims);
 - rekonstruojamiems, atnaujinamiems (modernizuojamiems) ar remontuojamiems pastatams (jų dalims), kai jų darbų, kuriais atkuriamos ar pagerinamos pastato atitvarų ir (ar) inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės, kaina sudaro daugiau kaip 25 procentus pastato vertės, neįskaitant žemės sklypo, ant kurio stovi pastatas, vertės. **(kapitaliai renovuojamiems pastatams)**
-

Pastatų energinio naudingumo reikalavimai

Pastatų energinio naudingumo reikalavimai nenustatomi:

- pastatams, kurie yra kultūros paveldo statiniai, jeigu laikantis reikalavimų nepageidautinai pakistų charakteringos jų savybės ar išvaizda;
- maldos namų ir kitokios religinės veiklos pastatams;
- laikiniems pastatams, skirtiems naudoti ne ilgiau kaip 2 metus;
- poilsio paskirties, sodų paskirties pastatams, naudojamiems ne ilgiau kaip keturis mėnesius per metus;

Pastatų energinio naudingumo reikalavimai

- atskirai stovintiems pastatams, kurių naudingasis patalpų plotas ne didesnis kaip 50 kvadratinių metrų;
- nedaug energijos sunaudojantiems gamybos ir pramonės, sandėliavimo paskirties bei žemės ūkiui tvarkyti skirtiems negyvenamiesiems pastatams, t. y. pastatams, kuriuose ilgiau kaip keturis mėnesius per metus šildomas mažesnis negu 50 kvadratinių metrų naudingasis plotas, o likusi pastato naudingojo ploto dalis šildoma trumpiau kaip 2 mėnesius per metus arba jos šildymui naudojama technologinių procesų metu išsiskirianti šiluma;
- nešildomiems pastatams.

Sąnaudų atžvilgiu optimalus lygis

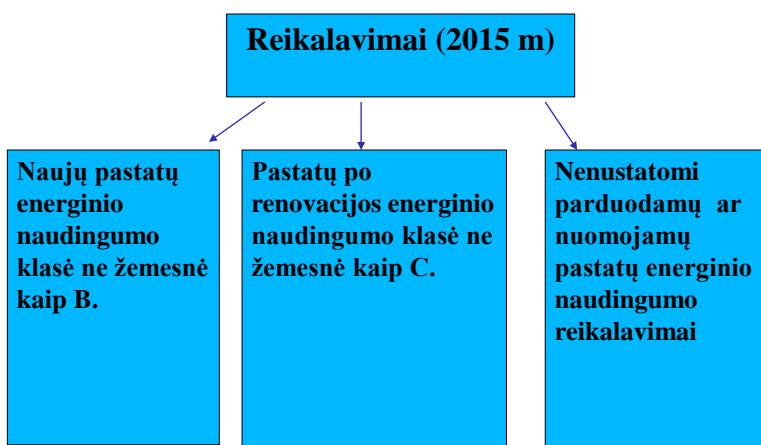
- 2012 m. atlikti Sąnaudų atžvilgiu optimalių minimalių energinio naudingumo reikalavimų lygių skaičiavimai (pagal metodiką nustatytą 2012-01-16 Europos Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr. 244/2012) (pristatyta studija, pateikta ataskaita Europos komisijai, nustatyti energinio naudingumo reikalavimai)
- **Pagrindiniai rezultatai:**
- Sąnaudų atžvilgiu optimalus lygis naujiems pastatams – A klasė
- Sąnaudų atžvilgiu optimalus lygis pastatams po kapitalinės renovacijos – C klasė
- **Pagal Direktyvos reikalavimus tokie reikalavimai ir turi būti minimalūs**

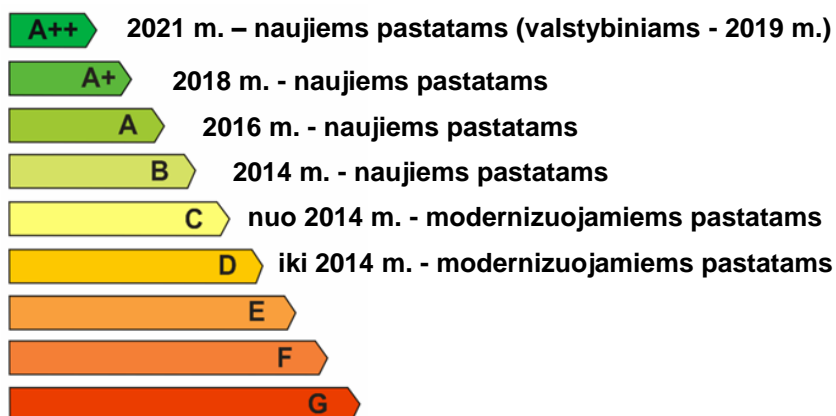
Pastatų energinio naudingumo reikalavimai

- Pastatai klasifikuojami į 9 energinio naudingumo klases
- Pastatų vertinimas nesietinas su jų naudojimo ypatumais. Vertinamos techninės charakteristikos.
- Kiekvienas pastatas vertinamas individualiai.
- Nacionalinė skaičiavimo metodika paremta standartais EN 15217:2005 ir EN 15203:2005
- Tikslūs reikalavimai nustatyti Statybos techniniame reglamente STR 2.01.09:2012 „Pastatų energinis naudingumas. Energinio naudingumo sertifikavimas“

Pastatų energinio naudingumo reikalavimai

Pastatų energinio naudingumo reikalavimai

- Reikalavimai nustatyti jau 2012 metais (siekiant išvengti šoko, buvo numatytas pereinamumas).
- Turi būti užtikrinami jau projektavimo etape, parenkant tinkamus sprendinius (sienos, stogai, langai, šildymo, vėdinimo, karšto vandens sistemos).
- Užbaigus statybą – atliekamas sandarumo matavimas (kartu, tai būdas statybos kokybei patikrinti)
- Nuo 2012 metų ruošiami (papildomai mokomi) specialistai.

Šiuo metu jau virš 75 A ir aukštesnės klasės pastatų (19 pastatų A+ klasės).

Pasikeitimai

Atsižvelgiant į situaciją rinkoje ir rinkos pasirengimą taikyti griežtesnius pastatų energinio naudingumo reikalavimus bei į atsinaujinančios energijos naudojimo šilumos gamybai pasikeitimus:

A klasės energinio naudingumo reikalavimas taikomas naujai statomiems pastatams, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį ar rašytinį įgalioto valstybės tarnautojo pritarimą statinio projektui pateiktas po 2016 m. lapkričio 1 d., o kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti po 2016 m. lapkričio 1 d;

patikslinti A klasės pastatų durų ir vartų šilumos perdavimo koeficientų reikalavimai ir tokių statinių sandarumo reikalavimai;

patikslinti energijos gamybai naudojamų energijos šaltinių pirminės energijos faktoriai naudojami pastatų energinio naudingumo vertinimuose.

Děkoju už děmesj
